

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 42 (2222) 2000 m. spalio mėn. 24 d.

Eina 45-tus metus

Melbourne

TILTAI IR SIENOS

Bruno MARKAITIS, S.J.

Šiais laikais, kai automobilis ir lėktuvas labai sumažino nuotolius, žmogus turėtų jaustis ne vienišas, bet, priešingai, artimai ir glaudžiai surištas su plačiuoju pasauliu. Kalbų ir kultūrų barjerai pasilikę ir toliau. Jų negalima panaikinti valandos būvyje. Bet naujausias susisiekiimo priemonės ir mechanizuoti bendravimo metodai įgalina žmogų priartėti prie žmonių, priklausančių skirtingoms rasėms ir kultūroms. Iš kitos pusės, visos čia suminėtos priemonės įvairiose formose, o ypač spausdinto žodžio formoje žmogų riša su sava bendruomene. Jei prie visa to pridėdame kultūrinį bei meninį veikimą ir bendradarbiavimą, visuomeninę veiklą, bendrą interesų išryškėjusį apčiuopiamumą ir net religinę laisvę gimtosios kalbos rėmuose, mes turėtume sakyti logiškai ir teisingai, kad žmogui likti vienišu neturėtų būti nei progos, nei tikslo. O vis dėlto mūsų dienų žmogus yra vienišas. Vienišas net tuo metu, kai jis svetimame krašte ir svetimoje aplinkoje sugebėjo sukurti tėvynę pagal gimtosios tėvynės charakterį ir modelį. Kurgi gilioji vienvietis ir vienišumo priežastis? Priežastis bus ne viena, bet turbūt pačią pagrindinę bus vykusiai nusakęs Joseph Fort Newton šiais žodžiais: "Žmonės yra vieniši, nes jie, užuot statę tiltus, stato sienas".

Vadinasi, žmonės, užuot ieškoję dalykų, kurie juos jungtų, pagrindinį dėmesį atkreipia į dalykus, kurie juos skiria. Tiek savoje, tiek svetimoje aplinkoje jie kritikuoja ir smerkia, užmiršdami, kad kur šviesa, ten ir šešėlis. Jų kūrybinė energija sudega be naudos, nieko nesusildžiusi, nieko neatgaivinus, nes pastangos buvo nukreiptos į neigiamuosius aplinkos elementus, ir kai pagaliau buvo prisiartinta prie teigiamųjų elementų, ir protas buvo jau pervargęs, ir valia nusilpusi, ir širdis apkartusi. Per maža buvo asmenų, kurie norėjo tiltų statyti. Dauguma siūlė, piršo, diskutavo, reikalavo statyti sieną. Sieną, kuri skirtų, dalintų bendruomenę, partiją, net ideologiją.

Evangelijoje mes randame keletą žmogaus tipų, kurie tapo vieniši tik dėl to, kad sieną, o ne tiltą statė. Štai Judas. Praktiškas idealistas. Gabus finansininkas. Bendruomenės pinigai buvo jo rankose. Užuot galvojęs, kaip juos panaudoti bendrai naudai ir bendram gėriui, jis pradeda svarstyti savo naudą, bando juos pakreipti savo ateities medžiaginiam saugumui. Kai Betanijos Marija brangiais kvepalais patepa Viešpaties plaukus, jis veidmainiškai pasipiktinęs sušunka: "Argi nebūtų buvę galima tuos brangius kvepalus parduoti už tris šimtus denarų ir išdalinti juos beturčiams?" Puiki mintis. Deja, tai buvo tik priedanga. Evangelistas Jonas pridėdą: "Ne

beturčiai Judui rūpėjo. Jis buvo vagis". Viešpaties apaštalas tapo vagimi, nes apleidęs bendrą gerį, pradėjo rūpintis sava nauda, nebežiūrėdamas priemonių. Užuot statęs tiltą, jis pradėjo statyti sieną. Ir kai didžioji pagunda atėjo, kai fariziejų vadai ir agentai pradėjo ieškoti silpnuolio apaštalų tarpe, jų akys nukrypo į Judą. Už pinigą jis daug ką padarė. Ir padarė. Jis išdavė savo Dievą už tris dešimtis sidabrinų.

Štai Petras. Sentimentalus idealistas, nesiskaitęs su žodžiais ir pažadais. "Jei visi tavimi pasipiktins, aš ne, - gyrėsi jis, - "jei net į kalėjimą man reiks eiti, mirti už tave - aš tavęs neišsiginsiu". Jis visur norėjo būti pirmas, geresnis, drąsesnis, ištikimesnis. Jis manė, kad žodžių pakanka, jei širdis karšta ir Viešpats arti. Jis, tokiu būdu, pradėjo statyti sieną, kuri jį skyrė nuo kitų apaštalų. Ir kai didžioji pagunda atėjo, jis jautėsi užtenkamai stiprus eiti į priešų vidurį vienas. Bet užteko tarnaitės, kad Petras, keikdamas ir piktžodžiaudamas, išsižadėtų savo idealo, išsigintų savo Dievo.

Gaidys pragydo, ir Petras verkė karčiomis ašaromis. Verkė per vėlai.

Štai Tomas. Racionalus idealistas. Galvojančio žmogaus tipas, einąs prie pagrindinių gyvenimo klausimų ir išvadų ramiai, kantriai ir logiškai, bet nuolat remdamasis savo nuomone, savo akimis, savo išvadomis. Jis protavo teisingai, nes matė stebuklus, girdėjo Viešpaties žodžius. Bet jis vertino savo protaujančią galią, savo nuomonę ir savo logiką. Deja, kai stebuklų nebebuvo, o Viešpats gulėjo grabe, Tomas pasimetė. Nors atėjo prisikėlimo rytas, ir džiaugsmingą naujieną paskelbė ne tik moterys, bet ir Petras su Jonu, Tomas apsisprendė kapituluoti. Užuot statęs tiltą, jis pastatė sieną, pasitraukdamas iš Jeruzalės ir grįždamas namo.

Tai tik trys žmonių tipai, kurie pergyveno giliausią gyvenimo tragediją izoliuotame vienišume, statydami ne tiltą, bet sieną.

Kai mes šiandien pasižiūrime į save, į kitus ir į aplinką, mes matome vienišumą masėje. Sakykime, mūsų spauda. Mes turime daug laikraščių, atstovaujančių įvairias pakraipias ir

ideologijas. Ir kaip dažnai mes matome plunksnos žmones, statančius ne tiltus, bet sienas, dalinančius bendruomenę, skaldančius masę. O kur vyksta pasidalinimas, susiskaldymas, ten sėjama sėkla pralaimėjimui, kurį seka užsispyrimas ir atitrūkimas nuo visumos nevaisingoje vienatvėje.

Šis skaldymasis ir pasidalinimas prasideda šeimoje, kai nebėra organinės jungties, rišančios vyrą su žmona, tėvus su vaikais. Nesutarimo bacila persimeta į organizaciją ir skaldymusi pastato sieną tarp idealo ir gyvenimo. Ją matome gyvą partijose, kur tos pačios ar panašios ideologijos asmenys neberanda bendros kalbos ir kuria naujus vienetus, statydami ne tiltus, jungiančius nuomonių ir krypčių įvairumus, bet sienas, kurios atsistoja tarp žmogaus ir žmogaus ir nutraukia vienybės ir bendradarbiavimo ryšį.

Skaldymasi ir pasidalinimą mes matome net religinėje plotmėje, kai katalikai pastato sieną tarp savęs ir parapijos, ieškodami ne jungiančių, bet skiriančių veiksmų. Tos sienos statymo procesas eina toliau ir giliau, ir netrukus mes pastebime, kad siena pradeda skirti religinę praktiką nuo gyvenimo, individą nuo bendruomenės, žmogų nuo Dievo.

Gyvenimas mums sako, kad net patys didžiausieji skilimai vyko ir vyksta ne dėl esminių dalykų, bet dėl antraverčių. O kur skilimas, ten vienatvė, ten vienišas žmogus pasileidžia į ateities nežinią, nebesirūpindamas bendru tikslu, nebodamas bendro gėrio. Daug turime sienų statytojų, o kur tiltų statytojai? Visuose mumyse yra daug geros valios. Kodėl ji neveiki? Ar ne pats laikas pradėti dažniau galvoti apie tai, kas mus jungia, ir žymiai rečiau apie tai, kas mus skiria? O mus jungia dideli ir esminiai gyvenimo dalykai. Skiria - smulkmenos. Taigi daugiau tiltų, o mažiau sienų, nes tiltai jungia, o sienos skiria.

Kas gi žmones jungia? Pirmoje eilėje, žmogiškoji prigimtis. Nesvarbu, kokia žmogaus spalva, rasė, kraujas, kokia kalba, tikėjimas, koks turtas ir socialinė padėtis - kiekvienas žmogus turi tą pačią prigimtį, kuri visus žmones jungia stipriai ir arčiau negu bet kas kita šioje žemėje. Kai keičiasi valstybių sienos, gimsta ir miršta kultūros, kyla ir griūva imperijos - žmogaus prigimtis lieka esmingai ta pati. Net kai tautos, kalbos nyksta, vienišos stovi faraonų piramidės, ir į dangų stiebiasi inkų ir actekų apleisti paminklai - žmogaus prigimtis esmingai nesikeičia. Ji ne tik nesikeičia, bet net šiandien mums neklaidingai skelbia, kad Dievas ją sutvėrė į savo paveikslą ir panašumą. Ir šioje žmogaus prigimtyje, kuri lieka vis ta pati, nyksta skirtumai, kuriuos sukuria laikas, pasaulėžiūra, ir aplinkybės, kai mes prisimename, kad visi turime tą pačią prigimtį.

Skiriasi žmonių charakteriai, religijos, bet kaip kiekviena religija, galų gale, atsiremia į vieną ir tą patį Dievą, taip ir kiekvienas žmogus, koks bebūtų jo charakteris ir kokia pasaulėžiūra, atsiremia į visiems žmonėms bendrą prigimtį. Kaip Dieve, taip ir prigimtyje, mes esame viena. Tos pačios dorybės ir tos pačios nuodėmės. Esmingai tas pats gyvenimas ir esmingai - tas pats gyvenimo tikslas. Gimimu į šį pasaulį visi ateiname, mirtimi - į amžinybę visi iškeliuojame. Gerumu save

(Nukelta į 2-ąją psl.)

Zemaičių Naumiesčio medinė šventovė. Ypač gražus jos vidus

Nuotr. V. Maco

Amžinosios garbės laidas

Vakarienytyje, paskutinį savo žemiško gyvenimo vakarą, Jėzus net penkis kartus pažadėjo mokiniams atsiųsti Šventąją Dvasią. Toje pačioje vietoje, Velykų vakarą pasirodęs mokiniams, prisikėlęs Kristus simboliškai kvėpė į juos ir tarė "Imkite Šventąją Dvasią". Po penkiasdešimties dienų, vėl toje pačioje vietoje, Šventoji Dvasia nužengė ant apaštalų ir taip perkeitė jų širdis, kad jie tapo drąsiais Evangelijos skelbėjais.

Šitaip prasidėjo Bažnyčios istorija. Šventoji Dvasia veda tikinčiųjų bendruomenę ir savo jėga gaivina visus jos darbus ir sumanymus. Šventosios Dvasios dovanos išljetos ir kiekvienam tikinčiajam. Žmogus sutinka Kristų. Susitikimas perkeičia jo gyvenimą: jo širdyje pradeda veikti Šventoji Dvasia. Apaštalas Paulius savo laiške Galatams pateikia tokio Dvasios veikimo vaisių sąrašą: meilė, džiaugsmas, taika, kantiybė, malonumas, gerumas, ištikimybė, romumas, susivaldymas. Šventoji Dvasia padarė žmogų Dievo vaiku, tame pačiame laiške Galatams šv. Paulius tvirtina: "Kadangi esate

įsūniai, Dievas atsiuntė į mūsų širdis savo Sūnaus Dvasią, kuri šaukia: "Tėve!"

Visas kiekvieno krikščionio gyvenimas vyksta Šventosios Dvasios įtakoje. Nuo Sekminių, kiekvieną dieną krikščionių gyvenime pildosi Kristaus pažadas: "Šventoji Dvasia, kurią mano vardu Tėvas atsiųs, išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs". Šventoji Dvasia ypatingai globoja tuos, kurie persekiojami dėl Kristaus: "Kai jie jus įskųs, nesirūpinkite, kaip arba ką kalbėsite, nes tą valandą jums bus duota, ką jūs turite sakyti: tada jau nebe jus kalbės, o jūsų Tėvo Dvasia kalbės jūsų lūpomis".

Šventoji Dvasia gaivina ir visą bendruomenę. Be jos neįmanoma tikėti ir išpažinti savo tikėjimo: "Nė vienas negali ištarti: "Jėzus yra Viešpats". Jei Šventoji Dvasia jo nepaskatina". Šventoji Dvasia taip pat pažadina bendruomenėje visas charizmas ir suteikia visas dovanas, reikalingas krikščioniškam gyvenimui. "Esama skirtingų malonės dovanų, tačiau ta pati

dvasia. Esama skirtingų tarnysčių, tačiau tas pats Viešpats. Ir esama skirtingų darbų, tačiau tas pats Dievas, kuris visa veikia visame. Kiekvienam suteikiama Dvasios apraiška bendram labui. Antai vienam Dvasia suteikia išminties žodį, kitam ta pati Dvasia - pažinimą, kitam - tikėjimą toje pačioje Dvasioje, kitam - gydymo dovaną toje vienoje Dvasioje, kitam - stebuklingus darbus, kitam - pranašavimą, kitam - dvasių atpažinimą, kitam - įvairių kalbų dovaną, kitam - kalbų aiškinimą. Ir visa tai veikia ta pati Dvasia, kuri dalija kiekvienam atskirai, kaip jai patinka. Mes visi buvome pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad sudarytume vieną kūną, visi - žydai ir graikai, vergai ir laisvieji, ir visi buvome pagirdyti viena Dvasia".

Galiausiai, Šventoji Dvasia yra mūsų amžinosios garbės laidas. Mes esame paženklinę Šventosios Dvasios žyme. Mes ją gavome kaip amžinybėje laukiančios garbės užstatą. Kitaip tariant, viskas kiekvieno krikščionio ir visos bendruomenės gyvenime, viskas - nuo pat pradžių iki galutinio tikslo - vyksta veikiant Šventajai Dvasiai.

LRTV

Elektros tiltas

Lietuvos ir Lenkijos premjerai Andrius Kubilius ir Jerzy Buzekas Varšuvoje pasirašė bendrą laišką Europos Komisijos pirmininkui bei Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko vadovybei dėl elektros tilto projekto finansavimo.

Laiške yra pabrėžiamas abiejų valstybių suinteresuotumas įgyvendinti elektros tilto tiesimo į vakarus projektą, kuris svarbus visam Baltijos regionui.

Ekspertų nuomone, projektas bus naudingas tik tokiu atveju, jei 50 procentų Lenkijos ir Lietuvos energetinių sistemų sujungimo projekto vertės finansuos Europos Sąjunga, nes elektros tiltas tarp šių šalių padidintų bendrą Europos elektros rinką, kurioje ES šalis turėtų galimybę perkiauti elektra ir Baltijos šalyse. Viso šio projekto vertė sieks nuo 380 iki 410 milijonų eurų. Jį įgyvendinus elektros srautų dvipusiai mainai kasmet sudarytų apie 3,6 milijardo kilovatvalandžių.

Varšuvoje A.Kubilius dalyvavo parodos "Siūlo Lietuvai: prekės ir paslaugos" atidarymą. Tai pati didžiausia kada nors įvykusi Lietuvos paroda Lenkijoje, kurioje dalyvauja apie 50 mūsų šalies įmonių.

Susitikęs su verslininkais Lietuvos premjeras kalbėjo, jog ekonominis bendradarbiavimas su Lenkija aktyvėja, tačiau esama padėtis negali tenkinti nei Lenkijos, nei Lietuvos, nes prekyba su Lenkija sudaro tik 5 procentus visos užsienio prekybos.

"L.r."

visumos.

Žmogaus dvasia, kuri reiškiasi tiesa ir meile, jungia žmones. Kūrybingoji žmogaus dvasia - kultūros visose plotmėse - jungia ne tik tautas, ne tik kalbas - ji tiltas tarp kontinentų. Mat joje sutirpsta perdėtas tautiškas, ir saurumas įgauna plotį. Ji - bežodė kalba į milijonus kreipiasi, ir visi supranta jos mintį. Tai tikrai teisinga garso ir vaizdo mene. Tai pasitvirtina herojiškose kovose už laisvę, lygbę ir tiesą.

"L.L."

TILTAI IR SIENOS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

išganome, blogumu save prakeikiame. Dorybe ir malone tampame šventaisiais, o nuodėme ir blogu papročiu virstame nusidėjėliais.

Štai kas mus jungia: žmogaus prigimtis. O kas yra svarbiausia ir stipriausia jėga žmogaus prigimtyje? Kas, jei ne dvasia. Ji yra galingiausia ir intymiausia žmonių jungtis. Dvasia jungia. Jungia rases, kalbas, pasaulėžiūras, religijas. Jungia be fizinės jėgos, ginklo, be kalėjimo sienų, be baimės teroro ir baumės grasinimo. Dvasia jungia žmones, nes ji sugeba panaikinti priešingybes ir duoti žmonėms didelį ir bendrą tikslą.

Dvasia pirmoje eilėje reiškiasi tiesa ir meile. Ir žmogus, kuris yra sutvertas tiesos ir meilės Dievo, sutvertas tiesai ir meilei, pasiduoda tiesai ir meilei įgimtu palinkimu. Dvasia reiškiasi tiesa - minties, arba santvarkos, arba pasaulėžiūros pavidalu. Tiesa mintyje, sugebančioje apjungti ne tik atskirų tautų narius, bet ir skirtingų rasių. Šita prasme šv. Paulius didžiavosi, kad "mūsų tarpe nebėra graiko, romėno, žydo". Mat mintis gali panaikinti socialinę sieną tarp princo ir elgetos, leisdama jiems bendrauti ne karališkojo dvaro aplinkoje, bet žmogaus prigimties plotmėje, kur tuščiavidurė ir atgyventa tradicija netenka jokios prasmės, kur žmogaus tikrasis svoris matuojamas

ne auksu ir hektarų skaičiumi, bet dvasios turtingumu. Mat mintis padeda žmonėms nusikratyti išblaškančiomis smulkmenomis ir susitelkti į esminius dalykus, kurie ir gyvenimui, ir žmonėms duoda nesavanaudišką tikslą.

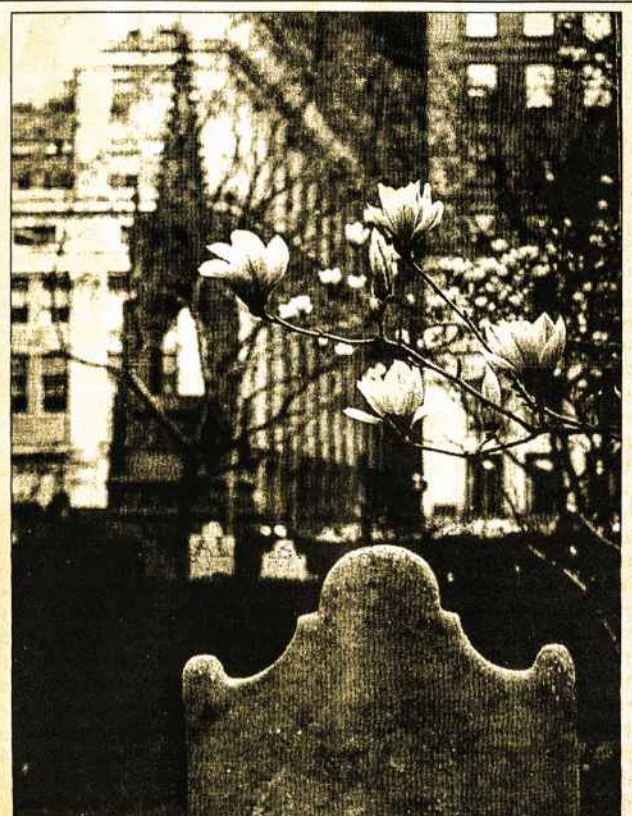
Tiesa santvarkoje, sulyginančioje žmones bendruomenės ar tautos rėmuose, duodančioje jiems lygias teises, uždedančioje lygias pareigas visuose tuose dalykuose, kurie yra esmingojo žmogaus laimingumo žemėje pagrindai. Santvarkoje, kuri bando įgyvendinti socialinį teisingumą visame bendruomenės ar tautos plote. Tokiu būdu, žmonės pasijunta lygūs gyvenimo apčiuopiamoje tikrovėje, nes nebėra priverstinų veiksmų, kurie žmones prievarta sugrupuoja į esmingai skirtingas kategorijas, kai vieniems duodamas pareigų, o kitiems privilegijų maksimumas.

Tiesa pasaulėžiūroje, padedančioje žmogui suprasti kultūrų, civilizacijų ir religijų skirtumus, gilinantis į tiesos esmingąją ir nepadalinamąją vienybę ir šalinantis nuo smulkmenų, kurios tik išores daro skirtingas, bet nepaliečia dalykų širdies.

Vadinasi, dvasia jungia žmones. Dvasia, kuri reiškiasi tiesa mintyje, santvarkoje ir pasaulėžiūroje. Dvasia, kuri reiškiasi meile, galingiausia ir patraukliausia žmonių jungikliu.

Meilė jungia individus, du

žmones iš skirtingų pasaulių, suvesdama jų gyvenimus, kaip dvi upes į jūrą, suliedama jų norus, troškimus ir jų svajones į vieną norą, troškimą, svajonę, ir jie pradeda gyventi nebe sau, bet vienas kitam. Meilė sujungia grupes, sujungia šimtus ir kartais tūkstančius. Tarpusavio meilė, arba daugelio meilė tam pačiam asmeniui, arba tam pačiam tikslui, arba tam pačiam idealui. Tai nėra vien patraukimas, simpatija ar draugiškumas. Ne, tai meilė, kuri guldo galvą už savo draugus. Tai jėga, kuri skirtingus charakterius pajungia bendram ir nuolat augančiam darbui. Tai jėga, kuri bendruomenes, tautas pavergia vienam žygdarbiui, vienai unijai, kol, deja, žmogiškasis elementas nepaima viršaus, kol žmogaus siaurumas ir ribotumas neužkrečia

Gėlės – pavasario skelbėjos džiugina ir miesto gyventojus

Nuotr. R. Kisieliaus

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

PO RINKIMŲ

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

Rinkimuose nė viena partija nesurinko pakankamai balsų, kad galėtų valdyti pati viena. Patekusiems į valdžią, vietoj pavydo pritikty išreikšti užuojautą, nes sekanti valdžia perims visais atžvilgiais sujauktą šalį, kurią jai teks gelbėti vietoj normaliai valdyti. Patys rinkimai parodė, kad tauta nusisuko nuo valdančios partijos nė dėl kokių nors ideologinių pokyčių, bet vien dėl apsišvylimo iksišoliniais vadais ir valdančia partija. To posūkiu priešzstis irgi verta panagrinėti.

Daugiausia balsų gavo A. Brazausko organizuota koalicija - 37 proc. R. Pakso liberalai surinko 25 proc., o už A. Paulausko socialliberalus balsavo 21 proc. Konservatoriai apturėjo didelį pralaimėjimą ir liko paskutinė į Seimą įeinančių partijų vietoj su 7 proc. balsų. Tik JAV lietuviai daugumoj balsavo už konservatorių partiją. Tas kelių šimtų balsų skaičius rezultatų pakeisti negalėjo. Tėvynės Sąjungos (konservatorių) triuškinantis pralaimėjimas yra išdava nesugebėjimo valdyti ir neturėjimo gabesnio vado. Nepaslaptis, kad balsuotojai daugiausiai atsižvelgia nė į partijų pažadus, bet į jų vadų kokybę. Brazausko koalicija surinko daugiausiai balsų, nes tauta daugiau pasitikėjo jos vadu, kuris neblogai prezidentavo, santūriai elgėsi, išgavo iš Jelcino valstybinių sienų sutartį ir vengė teršti savo priešininkus, kantriai pernešdamas jų užpuolius dėl komunistinės jo praeities. Jo apsirinkimas pasirinkti geresnį min. pirmininką jau yra lyg ir pamirštas. V. Landsbergio nevykęs įsikišinėjimas į užsienio politiką, kurią veda Prezidentas, o nė Seimo pirmininkas, labai pakenkė pačiam Landsbergiui ir konservatorių partijai, su kuria rinkėjai surišo jos vado pavardę. Ypač daug klaidų Landsbergis pridarė per paskutinį pusmetį.

Jo pastangomis buvo pasirašyta žalinga Lietuvai sutartis su "Williams" kompanija, pagadinai santykiai su Rusija, Kinija, o prieš pačius rinkimus - su žydais, kas parodė V. Landsbergio visišką pasimetimą politikoje. Dėl visa to konservatoriai ištiko didelis pralaimėjimas. Partijai reikėjo anksčiau pakeisti savo vadus, pradėti geriau valdyti, ir ji būtų gavus žymiai daugiau balsų, jei nė daugumą.

Bet rinkimai jau liko praėjusių. Dabar prasideda svarbūs valstybės ateičiai darbai. Dėl balsų išsiskirstymo valdžią turės sudaryti kelių partijų koalicija. Atrodo, jog prezidentas pageidautų liberalų koalicijos pasiūlytos vyriausybės. Garsiai kalbama, kad R. Paksas bus paskirtas min. pirmininku, o Paulauskas vadovaus Seimui. Bet kokioj koalicijoj yra būtinas jos narių glaudus bendradarbiavimas. Taigi, tektų pamiršti praeities amžinus ginčus Seime ir Vyriausybėje.

Tvarka valstybės administracijoj yra sėkmingumo pamatas, ant kurio jau galima statyti patį valstybės namelį: įgyvendinti labai reikalingas reformas. Čia nauji vadovai turės progą parodyti savo sumanumą. Toliau, Lietuva yra tiek praskolinata, kad vargu bus galima apseiti be prašymo atidėti skolų mokėjimą keliem metam. Biudžetai

ateityj privalės būti realiai apskaičiuoti, o išlaidų paskirstyme reikės pasirinkti reikalingiausius ir naudingiausius kraštui prioritetus. Gyventojam teks pernešti gana sunkoką laikotarpį. Kad išvengtų streikų ir protestų, būtų naudinga tautą informuoti apie tikrąją šalies padėtį, kurią pagerinti bus galima tik bendrom valdžios ir gyventojų pastangom. Lietuviai yra gabūs ir darbštus. Tik juose išliko iš okupacijos laikų žalingas sustingimas, iniciatyvos stoka, laukimas jog valdžia visa kuo pasirūpins. Aišku, kad tai yra laikinas reiškinys, su kuriu turim susidoroti. Pažiūrėkim į mūsų sportininkus. Jie, kad ir nepalankiose sąlygose, gerai pasirodė olimpiadai. Užtai ir laimėjo medalius ir garbę Lietuvai. Krepšininkai vos neišmušė iš kojų pasaulio galingiausia JAV komandą. Reiškia, kad lietuviai, jei nori ir stengiasi, gali toli nueiti. O jei kiekvienas tautietis pasistengs tobulintis savam amate ar profesijoj ir sąžiningai atlikti savo darbą, mūsų Lietuva staiga pajudės į priekį.

Su nauja valdžia galėtų išaušti šviesus rytojus. Tik reikia visiem pasistengti, o valdžiai tektų tik sudaryti tinkamas darbu sąlygas ir užtikrinti gyventojų saugumą.

REIKIA TAIP - DARAU KITAIP

Tarp žinojimo ir vykdymo visais laikais yra stovėjusi tam tikra savotiška užtvara. Žinau, kad reiktų daryti taip, o darau kitaip - elgiuosi kitaip, kalbu kitaip, valgau kitaip, mastau kitaip, į potvarkius žiūriu kitaip... Tas "kitaip" daugeliui kone gyvenimo turinį sudaro.

Gyvenime žmonės priklauso vieni nuo kitų, bet tas "kitaip" taip painiai išsikerojęs, kad yra būtina kam nors visa tai tvarkyti neleidžiant kilti suirutėi, kuri visiems būtų žalinga. Valstybėse tą tvarkomąjį darbą atlieka valdžia, demokratinuose kraštuose žmonių rinkta, kitokuose - atsiradusi kitais būdais. Paprastai valstybinis gyvenimas tvarkomas pagal leidžiamus įstatymus, atskirus nuostatus, kitus teisinius aktus. Įstatymų vykdymo priežiūra priklauso teisėtvarkos institucijoms. Kiek ir kaip jos sugeba ar įstengia savo užduotis tinkamai atlikti, toks ir yra vykdymo rezultatas. Normaliai teisėtvarkos žinyboje dirba gerai paruoštų ir organizuotų, prisiekusių, sąžiningų ir pareigingų žmonių junginiai. O iš kitos pusės beveik visose valstybėse netrūksta ir priešingo elemento, įstatymų laužytojų, juos "aplank apeinančių", dažnai irgi organizuotų ir vadovaujančių, kurie iš nusikalstamos veiklos bando gerai uždirbti. Ypač tai ryšku šiais laikais, kai pelninga narkotikų plėtra yra jau pasiekusi ir tolimiausius pasaulio užkampius. Staigūs ir dideli uždabiai vilioja nė vieną, įskaitant ir kai kuriuos pareigūnus, oficialiai kovojančius su nelegalais, bet prisimerkančius, kai reikia matyti, arba "nieko nežinančius" gavus stambesnį kyšį. Jei įstatymų vykdymo prižiūrėtojai būtų sąžiningi ir nepaperkami, gyvenimas kitaip atrodytų. Antra vertus, įstatymų leidėjai turėtų būti visuomet labai budrūs, kad su savo skelbiamais potvarkiais neatsilikytų nuo greitai

Istorijos pamokos: smūgis Lenkijai į nugarą ir kariniai žaidimai Lietuvoje

Juozas ŽYGAS

Turbūt pagal iš anksto sutartą Rusijos ir Vokietijos planą, 1939 m. rugsėjo 18 d. Sovietų Sąjunga užpuolė Lenkiją. Šis puolimas nieko nebeužstebino. Atmintyje daugiausia išliko tik dėl Lietuvos nevykusiai prarastos dalinės mobilizacijos. Dabar rašau tiems, kurie dažnai klausia, kodėl nebuvo pasipriešinta. O nebuvo pasipriešinta todėl, kad kariuomenė ir ypač jos vadovybė nebuvo tam pasirėngusi. Net prezidentas A. Smetona, vyriausias ginkluotųjų pajėgų vadas, nesiorientavo. Jeigu teisingai rašoma knygoje "Paskutinis posėdis", jis paklausė karinių vadų: "Ar būtų galima nors mėnesį pasipriešinti?" Generalas Stasys Raštikis į tai aiškiai atsakė: "Kariuomenė nėra parėngta". Ar nė tie patys generolai buvo atsakingi už jos parėngimą? Kai apie tą nevykusią mobilizaciją diskutuodavome, kartą, gal prieš kokį aštuonetą metų vienas, prieškariniais metais aukštai iškilęs tautininkų srovės žmogus, buvęs "Dirvos" bendradarbis papasakojo: "Ta mobilizacija buvo visai nevykusi. Buvau mobilizuotas kaip atsargos karininkas. Man buvo pavesta organizuoti kuopą vietovėje,

esančioje už poros kilometrų nuo Garliavos, t.y. 8-9 km nuo Kauno. Kadangi autobusai retai važinėjo, nutariau eiti pėčiomis. Kol pasiekiau nurodytą dvarą, tai dauguma pašauktų karininkų ir kareivių buvo jau susirinkę. Kvailiausias reikalas - buvęs ginkluotė. Mums pristatė trijų skirtingų tipų kulkosvaidžius su skirtinga amunicija. Tvarka buvo ir su lauko virtuve, ir su apranga. Išaiškėjo, kad to dvariuko savininkas - buvęs teisingumo ministras A. Žilinskas. Jis karininkus pakvietė susipažinti ir pavakarieniauti. Karininkams prabilus apie tvarką, šeiminkas prisipažino, kad ir jį visa tai stebina. Dėl tokios tvarkos jis jau nukentėjo: pirmiausia mobilizavo jo darbininkus, o kitą dieną turėjo pristatyti arklus į gana tolimą vietovę. Kuomet nebeturėjo nei darbininkų, nei arklių, gavo įsakymą pristatyti kariuomenei vežimus. Kadangi pats tokio nurodymo įvykdyti jau nebegalėjo, turėjo ieškoti žmonių, kurie tai atliktų".

Net ir spaudoje, kiek to meto sąlygos leido, buvo rašyta, kad ta dalinė mobilizacija, vykdyta taikos metu, įrodė tik generalinio štabo nesugebėjimą tvarkytis. Jeigu tuo metu būtų veikęs normalus Seimas, tai daugelio generolų antpečiai būtų nukritę. Mano minėtas pašnekovas, kitą kartą šia tema užklaustas, papildė savo anksesnį pasakojimą: "Gerai, kad prisiminėi apie tuos kulkosvaidžius. Su jais buvo didžiauda bėda. Aš, pėstininkų karininkas, nedaug ką apie juos išmaniau!"

Dabar pridėsiu ir savo prisiminimus. Tai buvo 1940-ųjų metų gegužės pabaigoje. Mes, pirmojo inžinerijos bataliono mokomoji kuopa, ėjome į Aukštojoje Panemunėje, virš penktojo pulko įkurtą vadinamąjį "kariuomenės polivarką". Tai pratyboms skirtas žemės plotas. Nuėję apie pusantro kilometro, minėto pulko rajone sustojome pailsėti ir parūkyti. Kaip tik tuo metu vyko prieštankinio dalinio pratybos. Pustankiu buvo išdėstyti 4 "orlikonai" - 20 mm automatiški, šveicarų gamybos pabūklėliai. Tas "prieštankinis mokymas" buvo gana įdomus: gal už 50-60 žingsnių kareivis tempė virvutę pririštą šiukšliadėžę, o prie "orlikonų" stovėjusieji į ją taikė. Mums sustojus, ir to dalinio kariams buvo paskelbta pertrauka. Priėjau prie vieno taikytojo ir paklausiau, kiek laiko jis jau tarnauja? Atsakė, kad rudenį turėjo būti paleistas į atsargą, bet mobilizacija viską sumaišė. Dėl dabartinės padėties tarnyba buvo prailginta. Tada užklausiu, ar jis yra matęs tanką ar bent tanketę? Atsakymas buvo trumpas: "Nemačiau!"

Ir toks "apmokymas" vyko, likus maždaug trimis savaitėms iki okupacijos!

"Dirva"

grįžtame prie žinojimo ir vykdymo. Gali nė kilti keistas klausimas, kas svarbiau - įstatymus leisti ar juos vykdyti? Jei prisiimta pareigybė tereiškia uždarbį, žinoma, kiekvienas norėtų geriau įstatymus leisti, negu prižiūrėti jų vykdymą. Belieka tikėtis, kad atsiras kiti svertai savo pareigoms gerai ir sąžiningai atlikti, nes negi norėtume savo nepriklausomą valstybę paversti paprastu turgumi, kur tik daiktai ir pinigai terūpi? Č.S.

Ko nenuteisė Niurnbergo Tribunolas?

Rugsėjo pradžioje pažymime Antrojo pasaulinio karo pradžios ir pabaigos datas. Nors sumanymas nubausti šio karo sukėlėjus buvo geras, bet sovietinių atstovų pakvietimas į tarptautinį tribunolą iki šiol tebekelia didelių abejonių ir prieštaravimų. Man tai primena pasaką apie teisėjos pareigoms pakviestą lapę: viščiukų skundų apie jiems daromas skriaudas teismas nebegirdėjo.

Netrukus paaiškėjo, kad labai išreklamuotas tribunolas bus tik farsas, kuriame bus bandoma įrodyti, kad tik viena Vokietija - karo nusikaltėlė. Jeigu po daugelio dešimtmečių ar šimtmečių apie tą blogos atminties tribunolą bus rašoma, tai jis turėtų būti vadinamas ne "karo nusikaltėlių", bet "karą pralaimėjusiųjų" teismu.

Vadinamoji "Sovietų Sąjunga" buvo tik kaukė rusiškajam imperializmui užmaskuoti. Ir tenka pripažinti, kad ta kaukė savo vaidmenį gerai atliko. Kai dabar Čečėnijoje vyksta masinis civilių asmenų - moterų, vaikų, senelių ir ligonių - negalėjusių niekur pabėgti, žudymas, tai Vašingtonas, nors žodžiais ir smerkia tokias žudynes, tačiau laikosi pozicijos, kad tai esąs Rusijos vidaus reikalas.

Grįžtant prie karo nusikaltimų, reikėtų priminti, kad Rusija bandė žudynes Katynėje primesti vokiečiams. Atsimenu, kad tada, kai remiantis vietinių žmonių parodymais, miške netoli Smolensko

Juozas ŽYGAS

buvo atrasti masiniai kapai, vokiečiai, geriau pažindami rusus negu sąjungininkai, nešoko atrastų kapų kasinėti, bet pakvietė nekariaujančių šalių ekspertus. Buvo sudaryta komisija, kuri, ištyrusi atkastus kapus, priėjo išvados, kad tai - Sovietų Sąjungos kareivių darbas. Nužudytųjų tarpe buvo ir Lietuvoje internuoti karininkai. Kokių būdu tai buvo iširta, dabar neprisimenu. Šiuo atveju vokiečių gynėjai turėjo gerus ir nenuginčijamus įrodymus. Tačiau Sovietų Sąjunga dėl šių žudynių net nebuvo apkaltinta. Taigi turime akivaizdų pavyzdį, kad laimėtojai net už karo nusikaltimus nėra baudžiami.

Niurnbergo teismo metu Vakarų spaudoje buvo rašoma, kad patys Rusijos teisėjai yra susitepę karo nusikaltimais. Ypač buvo kaltinamas generolas R.A. Rudenko. Vakarų pusei atstovavo žymūs teisėjai, prokurorai, profesorai iš Sorbonos bei kitų universitetų, o Rusijai - vien tik kariškiai: generolas majoras R.T. Nikičenko, majoras A.F. Volkov ir jau minėtas gen. R.A. Rudenko. Nors rusams išsakomi kaltinimai buvo labai rimti, bet prie laimėtojų niekas "nekišo". Jeigu Vokietija būtų buvusi teisiamą tik dėl to, kad pradėjo karą, tai būtų visai kitas reikalas. Tačiau tik vieną Vokietiją kaltinti dėl karo nusikaltimų - labai toli nuo istorinės

tiesos.

Bendrai paėmus, kiekvienas karas yra nusikaltimas prieš civilius gyventojus ir tuo pačiu prieš žmogiškumą. Drezdno ir Wuirzburgo bombardavimai taip pat turi būti vertinami kaip nusikaltimas žmogiškumui.

Tokius bombardavimus visada vertinau, kaip neapykantos prieš krikščioniškąją civilizaciją aktus. Drezdno bombardavimas buvo taip suplanuotas, kad visas miestas virto milžinišku krematoriumu. Tik toks skirtumas, kad krematoriume deginami lavonai, o Drezdene degė gyvi žmonės. Apie tai teko daug skaityti ir išklausti bombardavimą pergyvenusių žmonių pasakojimus. Degė ne tik namai, bet ir gatvių asfaltas. Vienas to bombardavimo liudininkas pasakojo baisų vaizdą: jis matė gatvės viduryje klykiančią moterį su kūdikiu ant rankų, įklimpusią į ištirpusį asfaltą, prie kurios nebesulaikoma priartėjo ugnis. Tokio žiaurumo nepergyveno net tie, kurie buvo sudeginti Sachsenhausen, Buchenwald ar kituose krematoriumuose. Tokia ar panaši mirtis ištiko apie 150 tūkst. žmonių. Tuo metu šiame mieste gyveno apie 750 tūkstančių, o gal ir dar daugiau pabėgėlių, tarp kurių buvo ir lietuviai. Drezdno bombardavimą suplanavo ir įvykdė anglai, o kitą dieną iš miesto išbėgusius žmones užpuolė amerikiečių lėktuvai.

"Dirva"

R. Paksas lyginosi su A.Smetona

Šiauliuose R.Paksas prisiminė sutartį su „Williams“.

Gintaras ŠIUPARYS

Šiauliuose viešėjęs Liberalų sąjungos pirmininkas, Vilniaus meras Rolandas Paksas, paklaustas apie atsistatydinimo iš Vyriausybės vadovo posto peripetijas, sakė nenoris įvardyti sutarties su "Williams" kompanija suinteresuotų asmenų ir jų tikslų.

"Buvau atsidūręs tokioje pačioje padėtyje kaip ir Prezidentas Antanas Smetona. 1940 metais jis vienintelis bandė priešintis Rusijai. Man atsitiko taip pat - ir Prezidentas, ir Vyriausybė, ir Seimas buvo už "Williams" siūlomą sutartį", - sakė R.Paksas.

Pasak liberalų lyderio, sutarties su stubbinančiomis sąlygomis "Mažeikių naftą" privatizavusia JAV bendrove dėl politinių motyvų nutraukti nepavyks ir neverta, tačiau derėtų teisinėmis priemonėmis pareikalauti, kad šis investuotojas nors vykdytų įsipareigojimus. "L.r."

KAI VEŽĖ STALINO "SAULĘ"

Įvykių grandinė prieš 60 metų

Ar KGB agentų istorija baigėsi? Dar ne. 2000 m. rugpjūčio 6 d. su KGB bendradarbiavusių agentų buvo 35,000. Prispaziūn tik 1,400. 2000 rugpjūčio 2 d. sukako 60 metų nuo sovietinės-stalininės "saulės" atvežimo į Lietuvą. O ją (tą "saulę") atvežė Lietuvos poetai ir rašytojai - Salomėja Nėris (Bučinskaitė-Bučienė), Liudas Gira, Petras Cvirka, Antanas Venclova ir kiti su žurnalistu Justu Palekiu priešakyje (jis tapo Lietuvos aukščiausios Tarybos prezidento pirmininku). Sakoma, kad S.Nėris ir J.Palekis vėliau apgailėstavo savo "veiksmus" ir sakė "mus apgavo"... Deja, deja...

1939 m. rugsėjo 17 d. sovietų raudonarmiečiai įžengė į Lenkiją, pasinaudodami dingstimi, kad eina į pagalbą "broliams slavams" (ukrainiečiams ir gudams) gelbinti juos nuo Lenkijos anarchijos. Ši sovietinė raudonarmiečių intervencija įvyko tuomet, kai jau faktiškai Lenkijos kariuomenė buvo beveik galutinai vokiečių Wehrmachto sutriuškinta. Sovietų raudonarmiečiai paėmė į nelaisvę 230,000 lenkų karių, jų tarpe 15,000 karininkų.

Tuo metu vokiečiams ir rusams buvo toptelėjusi mintis sukurti tarpinę Lenkijos valstybę, bet tos minties atsisakė, nes ji komplikavo valstybinės sienos nustatymą tarp Vokietijos III Reicho ir SSSR.

Rugsėjo 28 d., kai Ribbentropas apsilankė Maskvoje, per pasitarimą valstybinė siena buvo nustumta iki Būgo upės. Per 1939 m. rugpjūčio 23 d. slaptąjį pasitarimą tarp Vokietijos ir Sovietų

Sąjungos Vokietija priskyrė Lietuvą sovietinių interesų plotams. Laikydamosi slapto susitarimo sutarčių, SSSR prisijungė anksčiau Lenkijai priklausiusias sritis.

Tuoju po to sovietai sukviė į Maskvą trijų Baltijos šalių atstovus ir primetė jiems "savitarpio pagalbos sutartis", pagal kurias Baltijos valstybės savo teritorijose turėjo priimti karines sovietų bazes. 1939 m. spalio mėnesį 20,000 sovietinių raudonarmiečių įsikūrė Lietuvoje, 25,000 - Estijoje, 30,000 Latvijoje. Tai reiškė Baltijos valstybių okupacijos pradžią ir visišką Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų nepriklausomybės praradimą.

1939 m. spalio 11 d. sovietų Berija skelbė: "Su šaknimis reikia išrauti Baltijos šalių antisocialinius

ir antisovietinius elementus..."

1940 m. birželio mėnesį vyko žaibiška ir triuškinanti vokiečių Wehrmachto ofensyva Prancūzijoje. Sovietų vadovybė nusprendė įvykdyti 1939 m. rugpjūčio 23 d. slapto susitarimo straipsnius. Sovietų sąjungos aukščiausioji taryba įteikė Baltijos valstybių vyriausybėms ultimatumus "sąžiningai laikytis savitarpio pagalbos sutarčių ir sutramdyti tų sutarčių priešininkus".

Sovietų valdžia panaudojo prasimanymą, esą prieš raudonarmiečių kareivius esama provokacinių veiksmų. Neilgai trukus, šimtai tūkstančių raudonarmiečių peržengė valstybinės sienas ir okupavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes.

Stalinas nusiuntė į Baltijos valstybių sostines savo įgaliotus "atstovus", kuriems buvo pavesta Lietuvos, Latvijos ir Estijos

sovietizacijos proceso vykdymas.

1940 m. sovietų aneksuotos Baltijos valstybės vėliau patyrė antrą sovietinę okupaciją. Prasidėjo ypatingai stiprus ginkluotas ir neginkluotas pasipriešinimas ir partizaninė kova. Sovietai vykdė aršias represijas. Lietuvos teritorijoje 1945 m. sausio - kovo 15 d. laikotarpiu buvo 2,257 atvejai naikinimo operacijų. Tuo metu buvo nukauta per 6,000 ginkluoto ir neginkluoto pasipriešinimo dalyvių. Daugiau kaip 38,000 žmonių buvo išvežta į Sibiro platybes.

Antanas O. Barkauskas - Kaunas "T.Ž."

Nei dangaus, nei žemės prasmės nesuvoktumėm, jei mummyse nebūtų įžiebta dieviškoji kibirkštėlė, kuri išskiria žmogų, kaip sąmoningą būtybę iš gyvojo ir negyvojo inventorius tarpo.
Alfonas Jurksis

Ramus gamtovaizdis netoli Punsko.

Nuotr. Viktoro Kučo

Deklaracija "Dominus Iesus"

Rugsėjo 5 d. Vatikano spaudos salėje buvo pristatyta Tikėjimo mokslo kongregacijos parengta deklaracija "Dominus Iesus" - "Viešpats Jėzus", kuria primenamos kai kurios esminės tikėjimo tiesos apie Jėzų Kristų, Dievo Sūnų, vienintelį pasaulio Išganytoją, o taip pat apie Bažnyčią ir jos vaidmenį. Spaudos konferencijoje buvo pabrėžta, kad šia deklaracija nieko nauja nepridedama prie Bažnyčios skelbiamų tiesų, o tik akcentuojami tie krikščioniško tikėjimo elementai, kuriuos šiuolaikinė kultūra, savaip interpretuodama, iškreipia.

Šiuo dokumentu pirmiausiai reaguojama į reliatyvizmą, kuris šiais laikais yra palietęs daugelį krikščionių gyvenimo ir tikėjimo sferų. Ką tai reiškia? Pirmiausia, šiandien dažnas žmogus, net ir neneigdamas Dievo buvimo, sako, kad dieviškų tiesų neįmanoma nei iki galo suprasti, nei jas išreikšti, nei pritaikyti gyvenime. Kitaip tariant, tai kas vieniems gali būti tikra, kitiems gali būti netikra. Dažnai nesunkiai sutinkama, kad Jėzus Kristus mokymas yra teisingas, arba bent įdomus, tačiau manoma, kad Jėzus buvo tik istorinė charizminė asmenybė, o ne įsikūnijęs Dievas. Bendrai, manoma, kad religijos yra svarbios žmonių gyvenimui, tačiau krikščionybė prilyginama kitoms religijoms, kurios irgi skelbiančios teisingumą, atlidumą, meilę ir panašiai. Dar daugiau manoma, kad krikščionybė pretenzijos į visos tiesos žinojimą yra nesuderinamos su tolerancija ir sąžinės laisve. Taigi, bendrais bruožais, toks yra kontekstas, kuriame Tikėjimo mokslo kongregacija plaikė teisinga priminti ne tiek netikintiems, kiek pirmiausiai patiems krikščionims, kad Jėzus Kristus nėra tik vienas iš

kelių į tiesą ir gyvenimą, bet kad jis pats, ir nieks kitas labiau už jį, yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas; kad Kristus ne tik veda pas Dievą, bet jis yra Dievas.

Paskelbtas dokumentas pirmiausiai pabrėžia, Jėzus Kristus yra įsikūnijęs Dievo Sūnus ir kad jame įvyko visiškai ir pilnas Dievo apreiškimas. Jėzus Kristus, nėra vienas iš daugelio istorinių personažų, skelbusių Dievą ir raginusių į atsivertimą, bet jis yra vienintelis Išganytojas. Visų viso pasaulio žmonių išganymas įvyksta tik Kristuje, tik jo įsikūnijimo, mirties ir prisikėlimo dėka.

Taip pat ir Bažnyčia nėra tik draugija, maldingai prisimenanti prieš du tūkstančius žemėje gyvenusių savo mokytoją. Bažnyčioje Kristus yra visą laiką, visada dabar ir realiai. Bažnyčia yra viena. Nors nėra regimos krikščionių vienybės, tačiau yra viena visuotinė Bažnyčia susidedanti iš dalinių, vietinių Bažnyčių, kurias jungia tas pats krikštas, ta pati Eucharistija ir ta pati apaštalinė įpėdinystė. Tos konfesijos, kurios neišlaikė nenutrūkusios apaštalų įpėdinystės, o remiasi tik krikštu, negali būti laikomos tikromis Bažnyčiomis.

Galiausiai paskelbtoje deklaracijoje "Dominus Iesus" taip pat kalbama apie krikščionybės santykį su kitomis religijomis. Priemenama, kad išganymas yra įmanomas tik per Kristų ir Bažnyčią. Kitų tikiųjų išpažinėjai irgi sąlyginai priklauso tai pačiai vienai, visą pasaulį apimačiai Bažnyčiai. Kituose tikiuose irgi slėpiningu būdu veikia išganyto malone, tačiau jos negali būti laikomos alternatyviais išganyto keliais, nes išganytojas yra tik vienas - tai yra pats Dievas - Jėzus Kristus, kuris įsikūnijimo, tapo žmogumi, mirė ir prisikėlė.

LRTV

VAISTAI NUO VISŲ LIGŲ

Antanina GARMUTĖ

Varganoje Lietuvoje žmonių gyvenimas trumpėja. Gimimų skaičius mažėja. Paskaičiuota, kad užsitęsęs tokia padėčiai, maždaug po 300 metų šalyje prie Nemuno jau nebelsis kalbančių lietuviškai. Lietuva - kaip legendų Atlantida - nugrims į nebūtį... Liūdno prognozės verčia susimąstyti. Daug užjūrio tautiečių, jų tarpe J.P. Kedys iš Australijos, savo iniciatyva vykdė kilnią misiją - remia daugiavaikes šeimas. Tuo tarpu mūsų vyriausybė praktiškai neskiria jokio dėmesio jaunoms šeimoms, jų vaikams. Jie palikti našlaičių daliai. Egoistiškai elgiasi ir bemaž 40-ties partijų veikėjai.

Pastarieji gerai pasireiškia tik viename veiklos bare: kritikuoti, demaskuoti ir smerkti vieni kitus. Į valstybės vežimo riedėjimą žemyn žiūrima abuoju, lyg į kažkokį svetimą daržą. ("Ne mano daržas, ne mano pupos?"). Jeigu pasaulio parlamentuose vyrauja teisininkai ir ekonomistai, tai pas mus vis dar leniška manoma, jog valstybę gali valdyti ir virėja. Tad ir veržiasi, save sureikšmindami, visi, kas netingi, pradedant komjaunuoliškų krugėbėjimų aktyvistais, baigiant kriminaliniais nusikaltėliais. Kiekvienas žada sumažinti valdininkų etatus, o patekę valdžion elgiai priešingai. Iš "Salėlydzio" ir "Saulėteko" komisijų beliko šnipštas. Išpūstas valdininkijos aparatas suryja beveik vieną milijardą biudžeto lėšų. Mokslininkų paskaičiavimais (prof. Burneikio duomenimis) sumažinus valdininkiją perpus, išsispresų socialinės, švietimo ir sveikatos apsaugos reformos problemos.

Daugėja badautojų ir streikų. Bankrotuoja šimtai imonių. O

aukšti pareigūnai lėktuvais keliauja į medžioklę Švedijoje ar žiūrėti futbolo į Ferarų salas. Už biudžeto lėšas!

Tie, kurie būdami aukštose pareigose leido išvogti valstybę, platina anketas, prašydami naivius žmogelius nurodyti, kas buvo kaltas. Ne nuo savęs pradeda. Neva nežino...

Tebesiaučia gobšumo liga. Sveiką protą apakina garbės troškimo sindromas, iš to sekančios ydos ir nusikaltimai. Kaune per 5 dienas nužudyti 6 žmonės!

Televizoriaus ekrane dailininkas parodė tapybiskus ir abstrakčius paveikslus simboliškais pavadinimais: "Iš degtinės kakliuko", "Iš darbščiujų kvailių gyvenimo", "Verkiantys idiotai" ir kt. O seimo narė, atstovė partijos pasivadinusios nuosaikišiais (žmonių dar vadinamais - švaistūnais), rimtai įspėjo Lietuvos pensininkus, kad jie gali greitai sulaukti momento, kai pensijų išmokėjimas bus visiškai nutrauktas, pensijinė sistema sugrius! Kas tai? Valstybės bankroto pranašystė? Ar raginimas rinkti į seimą tik juos - nuosaikiuosius švaistūnus?

Lietuvoje, valdininkų gerovės valstybėje, vyksta priešrinkiminė kova už chaos nesugaudantį rinkėją, dar vis neįgyjantį atsparumo prieš mulkinimą, melą, demagogiją.

- Ar yra vaistų nuo visų ligų ir visų klaidų? - dvejodama paklausiau gerą bičiulę - vienuolę kazimierietę Albiną G. Neseniai nugalėjusi smegenų insultą, moteris vėl švytėjo gerumu, energija ir meile artimui.

- Yra! - atsakė - Darbas! Ir malda! Reikia dirbti ir melstis. Taip ir ateitį kuriame, ir savo dvasią stipriname.

"T.Ž."

Latvijos ambasadorė prisiminė istoriją

Prezidentui Valdui Adamkui skiriamuosius raštus įteikė naujoji Latvijos ambasadorė Lietuvoje Maira Mora.

Ceremonijoje V.Adamkus pabrėžė, kad Lietuva suinteresuota skatinti abipuses investicijas, bei pareiškė viltį, kad ateityje dar labiau sutvirtės šalių kultūriniai santykiai.

Naujoji Latvijos ambasadorė sakė, kad praeityje Lietuva ir Latvija turėjo daugiau bendrų bėdų, pragaisties akimirkų ir pažeminimo nei bendro džiaugsmo ir laimėjimų.

Diplomatė prisiminė XIII amžiaus kovas su kryžiuočiais, nepriklausomybės siekius šio amžiaus tarpukaryje ir 9-ojo dešimtmečio pradžioje.

"Istorinės patirties vedamiems mums šiandien svarbu suvokti, kad mūsų bendri ateities idealai ir konkretūs tikslai reikalauja kokybiškai naujo bendradarbiavimo", - sakė M.Mora.

Ambasadorė pripažino turinti dar vieną užduotį, kuri jai ypač artima. M.Mora prisiminė, kad jos garbaus amžiaus tėvai iki šiol moka sugiedoti Lietuvos bei Estijos himnus lietuvių ir estų kalbomis. To diplomatės tėvai išmoko prieškarinio Latvijos mokykloje: "aš labai norėčiau prisidėti prie to, kad būtų atkurtas šis pagarbos ženklas savo

Naujoji Latvijos ambasadorė Lietuvoje M.Mora mokosi lietuvių kalbos. Eltos nuotr.

artimiausiems kaimynams", - sakė diplomatė.

Lietuvių kalbos besimokanti M.Mora savo kalbą perskaitė lietuviškai. Ankstesnis Latvijos ambasadorius Atis Sjanyaits lietuviškai kalbėjo puikiai.

44 metų diplomatė iki paskyrimo į Lietuvą dirbo Latvijos užsienio reikalų ministerijoje. Ji moka anglų, prancūzų, italų, vokiečių, rusų kalbas. "L.r."

Mažins karių algas

BNS/LGTIC praneša, kad Lietuvos vyriausybė rugpjūčio 30 d. pritarė Lietuvos karių tarnybos tarptautinės veiklos apmokėjimų tvarkos pakeitimui, pagal kurį

V.Adamkui kilo nemažai įtarimų

Prezidentas Valdas Adamkus įtaria, kad šaliai strategiškai svarbi "Lietuvos jūrų laivininkystės" bendrovė ("Lisco") yra privatizuojama neskaidriai ir tinkamai tam neparengta.

Savo nuomonę apie tai šalies vadovas išdėstė laiške ir jį įteikė pas jį apsilankiusiam premjerui Andriui Kubiliui.

V.Adamkus nesupranta, kodėl prieš privatizavimą "Lietuvos jūrų laivininkystė" nebuvo restruktūrizuota išskaidant ją pagal veiklos sritis, nes tai būtų buvę naudingesnė ir racionalesnė laivininkystės bendrovės privatizavimas.

Dabar, pasak Prezidento, nežinoma, kokie bus laivininkystės privatizavimo padariniai Lietuvai, kadangi neaišku, ar bus plečiama įmonės veikla, kur nekreipiami kroviniai bei keleivių srautai.

Nepasitenkinimas laivininkystės privatizavimu kilo rugpjūtį, kai savo abejones viešai paskelbė centristai. Vėliau prie jų prisidėjo ir kai kurie kiti politikai. Aršiausiai savo poziciją gynę

centristai netgi pagrasino, kad atėję į valdžią nutrauks uostamiesčio bendrovės privatizavimo sandorį.

Viešo privatizavimo komisija iš principo jau suderino preliminarių laivininkystės privatizavimo sutarties tekstą ir pateikė jį aprobuoti Valstybės turto fondo bei Olandijoje registruoto konsorciumo "B.B. Bredo B.V." valdyboms. Dokumentu tekstui dar turi pritarti Privatizavimo komisija bei uostamiesčio bendrovės privatizavimo sąlygas patvirtinusi Vyriausybė.

Už 75 proc. parduodamų "Lisco" akcijų, neoficialiais duomenimis, konsorciumas mokės 50 mln. JAV dolerių bei investuos panašaus dydžio sumą. Pirmą kartą privatizuojant bendrovę Vyriausybė pernai nesutiko parduoti beveik 80 proc. įmonės akcijų už pasiūlytą 35 mln. JAV dolerių (140 mln. litų) kainą ir atitinkamas konkursas buvo pripažintas neįvykusiu. "L.r."

mokami priedai už tarnybos specifika. Tikimasi sutaupyti per metus arti milijono litų. Didėsi atlyginimai buvo mokami stengiantis privilioti savanorius tarptautinėms pratyboms, tačiau dabar į jas vyksta profesionalūs kariai.

Ivairios Žinios

Sankt Peterburgo pirmokėliai šiemet gauna dovanų gražiai iliustruotą knygėlę, kurioje gali susipažinti su vaikams adaptuota Rusijos prezidento Vladimiro Putino biografija.

Štai kelios citatos iš naujojo vaikams skirto kūrinių: "Visi kieme žinojo, kad Volodia nieko nebijo ir nieko neapvils. Mokytoja žinojo, kad jis gabus (...) Paskui jis užaugo, daug mokėsi ir dirbo (...) Jis nieko nebijo".

"Skraido naikintuvu, leidžiasi nuo kalnų slidėmis ir važiuoja ten, kur žmonės kariauja, kad karas baigtųsi".

Laikraščio "Komersant" žurnalistas taip pat pasirodė, kad jie visa tai jau kažkur skaitė. Greičiausiai vaikystėje, ir greičiausiai irgi apie Volodiją - tik kita.

Knygelę išleido partijos "Vienybė" ("Jedinstvo") Sankt Peterburgo skyrius. Be pasakojimų apie Volodiją, knygutėje rašoma ir apie geras meškas. Apie blogas - nė žodžio. "Jedinstvo" simbolis - būtent šis žvėris.

Po legendinio muzikanto John Lenno mirties praėjus 20 metų, jį nušovęs Mark Chapman kalba apie "balsus galvoje, pastūmėjusius įvykdyti šią beprasmišką žmogžudystę.

45 metų M.Chapman gailisi nužudęs buvusį grupės "the Beatles" lyderį. Kalbėdamas iš Amerikos kalėjimo, jis sakė: "Nedaug kur tenueisi, nužudęs tokį kaip John Lennon".

M.Chapman prisiminė beprotybę, išistikusią jį lemtingą 1980 metų gruodžio 8 dieną.

"Balsas mano galvoje sakė: "Padaryk tai, padaryk tai, padaryk tai". Aš nusitaikiau jam į nugarą, 5 kartus nuspaudžiau gaiduką ir mano prote viskas susijaukė", - aiškino garsusis žudikas.

"Kodėl nužudžiau John Lennon? Aš tiesiog ieškojau būdo būti toks, koks nebuvau. Būti mylimas", - sakė M.Chapman.

Kitą savaitę bus svarstomas lygtinis M.Chapman atleidimas nuo bausmės nesibaigus terminui.

M.Chapman taip pat mano, kad taiką propagavęs dainininkas norėtų jo laisvės.

"Manau, jis būtų liberalus, jis galbūt norėtų matyti mane laisvą. Tokia mano nuomonė", - sakė M.Chapman.

Naujausi tyrimai rodo, kad būti didžiagalviu ne taip jau blogai - tokie žmonės dažniau išsiskiria intelektu.

Kaip rašo britų laikraštis "The Independent", Kanados Vakarų Ontarijo universiteto mokslininkai nustatė, kad didžiagalviai, ypač jei jų galvos plačios, būna protingesni už kitus.

"Didesnė galva reiškia didesnį intelektą", - aiškina psichologai, matavę grupės žmonių galvas.

Grupėje, kurioje buvo po du brolius iš įvairių šeimų nuo 20 iki 35 metų, buvo atlikti intelekto ir pažinimo testai.

Nors įprasta manyti, kad didesnės smegenys susijusios su didesniu intelektu, visos galvos

didumo reikšmė lig šiol nebuvo tyrinėta.

Taigi tyrimų rezultatai palankūs didžiagalviams, tuo tarpu siauragalviams teks nusivilti. Mat galvos aukštis, anot "The Independent", neigiamai koreliuoja su intelekto koeficientu IQ. Žmonių kalba tai reiškia, kad tuo siauresnė žmogaus galva, tuo mažesnė tikimybė būti protingam.

Popmuzikos žvaigždei Whitney Houston dėl narkotikų laikymo gresia 30 dienų kalėjimo bausmė bei 1 tūkst. dolerių pinigine bauda.

Kaip paskelbė JAV žiniasklaida, atitinkamą kaltinimą dainininkei pateikė JAV Havajų valstijos žinybos.

Sausio 11-ąją W.Houston lagamine Havajų oro uoste "Keahle-Kona" buvo rasta 15,2 gramo hašišo. Ji tada nebuvo suimta tik todėl, kad iškviesta policija atvyko per vėlai.

W.Houston leista pačiai iki spalio 26 d. - bylos nagrinėjimo pradžios - atvykti į Havajų teismą. Priešingu atveju būtų duodamas įsakymas ją suimti.

Pasaulinio garso žvaigždė jau praėjusiais mėnesiais tapo apkalbų objektu dėl nepavykusių koncertų ir depresijos.

Vis dėlto daugiau problemų su teisėsąuga turi dainininkės vyras Bobby Brown - taip pat Amerikos ritmenbliuzo žvaigždė. Jis ne kartą buvo sulaikytas vairuojantis girtas, turėjo bėdų dėl narkotikų.

Daugiabučių gyventojai turi naują ginklą kovoti su triukšmingais kaimynais.

Vienas Naujosios Zelandijos gyventojas sumanė į 64 minučių trukmės kompaktinę plokštelę įrašyti vejąpovės garsą.

"Jei jūsų kaimynai šeštadienį gana ilga švenčia, reikia atsikelti 7

val. ryto, valandai paleisti vejąpovės garsą ir išeiti į kavinę", - pasakojo Geof Marsland iš Velingtono.

"Vertingam" įrašė vejąpovės skleidžiamas garsas pajvairintas peilių atsirenkimais į akmenis ir panašiai.

"Iš viso išleista 5 tūkst. šios kompaktinės plokštelės kopijų. 4 tūkst. jų įsigijo smulkūs prekiautojai", - sakė G.Marsland.

Tai antras jo "albumas". Anksčiau jis pardavė apie 4,2 tūkst. kompaktinių plokštelių su miesto triukšmu.

Didžiosios Britanijos sosto įpėdinis princas Charles pagaliau nurodė savo darbuotojams paneigti, kad jo sūnus William ir popžvaigždė Britney Spears yra draugai.

Spaudoje pastaruoju metu gausu pranešimų, kuriuose aprašoma, kaip princas ir dainininkė rašo vienas kitam elektroninius laiškėlius ir kaip Britney atsiuntė William savo nuotraukų. Charles trūko kantrybė ir jis nurodė Bakingemo rūmų spaudos tarnybai tai paneigti. Beje, neseniai B.Spears paskelbė, jog yra nekalta.

Vietnamo valdančioji Komunistų partija praėjusiais metais Hanojuje dėl įvairių nusizengimų nubaudė beveik 500 narių, tarp jų - 23, turinčius "per daug" vaikų.

Laikraštis "Tuoi Tre" neseniai rašė, kad dėl korupcijos, amoralumo ir kitų dalykų sudrausminti 478 partijos nariai, tarp jų ir kai kurie aukšti pareigūnai.

Laikraštis citavo Hanojaus partijos komiteto komisijos vadovą Le Anha Hao, sakiusį, kad 82 žmonės pašalinti iš partijos, o 49 - iš savo postų.

Daugiau detalių nepateikiama, bet minima, kad 23 partijos nariai nubausti už valstybės politikos, nurodancios šeimoms turėti po du vaikus, pažeidimą.

Jeruzalės vyskupija

Vieno iš penkių naujų palaimintųjų, Popiežiaus Pijaus IX-ojo beatifikacija buvo švenčiama ne tik Romoje, bet ir Jeruzalėje. Šventosios Žemės katalikai Pijui IX-ajam dėkingi už jų vyskupijos atkūrimą. Kaip žinoma, Jeruzalėje prasidėjo Bažnyčios istorija. Iš Jeruzalės apaštalai keliavo į Mažąją Aziją ir Graikiją, o taip pat ir į Romą skelbti Kristaus. Ilgainiui Bažnyčia plito ir palaipsniui formavosi jos administracinės struktūra. Tačiau Jeruzalė tarp naujų patgriarchatų ir vyskupijų visada buvo laikoma krikščionybės lopšiu ir pagrindine krikščionių vyskupija. Vis dėlto, netoliese nuo Jeruzalės gimusi nauja religija - islamas - greit asimiliavo daug ligi tol buvusių krikščioniškų teritorijų. Galiausiai musulmonai užėmė ir Jeruzalės miestą, o krikščionybė buvo išstumta į vakarus. Europos valstybės bandė gelbėti krikščionybės gimimą mačiusį miestą - buvo surengti keli kryžiaus žygiai, tačiau 1187 metais Jeruzalės miestas galutinai atiteko musulmonams. Patriarchui teko persikelti į Akkos miestą, kuris irgi 1291 metais galutinai perėjo į

musulmonų rankas. Nuo to laiko ištisus 600 metų Šventoje Žemėje nebuvo nė vieno katalikų vyskupo.

Jeruzalės katalikų vyskupija - Lotynų patriarchatas - buvo atkurtas tik prieš pusantro šimto metų. Būtent Popiežius Pijus IX-asis, rugsėjo 3 d. paskelbtas palaimintuoju, 1847 metų liepos 23 dieną pasirašė brevę "Nulla Celebrior", kuria atkūrė patriarchatą ir jam vadovauti paskyrė pirmą vyskupą. Tada Jeruzalė priklausė Otomanų imperijai. Tačiau jau buvo praėję kovings musulmonybės laikai ir su turkų valdžia nesunkiai pavyko susitarti dėl patriarchato atkūrimo.

Pijus IX taip pat pasirūpino atkurtosios katalikų vyskupijos finansiniu išlaikymu. Jis atkūrė Kryžiaus žygių laikais veikusių, paskui išnykusių, Šventojo kapo riterių ordiną. Į šį Bažnyčios žinioje veikiančią ordiną gali stoti visi, kas nori Naujiesiems ordino riteriai ir damos įsipareigoja savo aukomis išlaikyti Jeruzalės Lotynų patriarchatą.

LRTV

Mokslininkai įspėja saugotis asteroidų

Tokia katastrofa galima gal tik vieną kartą per šimtą tūkstančių metų, bet britų mokslininkai norėtų, kad būtų kas nors daroma, siekiant apsisaugoti nuo didesnio asteroido kritimo į Žemę.

Didžiosios Britanijos mokslo sekretoriaus lordo Sainsbury sudaryta ypatingoji artimų Žemei objektų stebėjimo grupė jau pateikė pranešimą, kuriame tvirtinama, jog asteroido smūgio pavojus yra realus, ir vyriausybė turi imtis priemonių, kad to būtų išvengta.

Paskelbtame pranešime siūloma tarptautinėmis pastangomis sukurti ankstyvą asteroidų pavojaus įspėjimo sistemą, kurios pagrindą sudarytų britų teleskopai.

Armos observatorijos Šiaurės Airijoje profesorius Mark Bailey teigia, kad, į Žemę nukritus didesniau negu kilometro skersmens asteroidui, viskas būtų nuniokota.

"Nuo tokio smūgio Žemėje kiltų pasaulinė katastrofa: pirmiausia pasikeistų klimatas, po to pritrūktų maisto, o dar po kelių mėnesių išnyktų gal ketvirtis žmonijos", - sakė jis.

Aktyviausiai už specialios stebėjimo grupės steigimą stoje parlamente mažumą sudarantys liberalai demokratai mano, jog artimiausią dešimtmetį asteroidų sekimo technologijai sukurti reikėtų skirti 70 milijonų svarų sterlingų (beveik 400 milijonų litų).

Tokios išlaidos garantuotų, kad apie asteroido kritimą į Žemę galima būtų sužinoti prieš 5, 10 ar net prieš 100 metų.

Tuomet galima būtų ieškoti priemonių, kaip nukreipti tokio asteroido trajektoriją - gal raketa ar branduolinio užtaiso sprogimu.

Net nedidelis postūmis nukreiptų asteroidą taip, kad šis praskirtų 7 tūkstančius kilometrų nuo Žemės.

Jie yra suskaičiavę, kad kasmet į Žemę nukrinta po 10 tūkstančių futbolo kamuolio dydžio asteroidų.

Profesorius Sainsbury užsiminė, kad Jungtinių Amerikos Valstijų Nacionalinė aeronautikos ir kosminės erdvės tyrimo agentūra (NASA) turi sudaryti specialią programą, o JAV Kongresas patvirtino jos tikslą - aptikti mažiausiai 90 procentų netoli Žemės skriejančių objektų, kurių skersmuo - nuo 1 iki 10 kilometrų.

Lordas pabrėžė, kad ši problema tikrai yra svarbi, nors didesnio asteroido smūgis gali pasitaikyti gal tik kartą per 100 tūkstančių metų.

"L.R."

Vokietijos dovana

Rugpjūčio 28 d. Krašto apsaugos viceministeris Romas Kilikauskas kartu su Motorizuotos pėstininkų brigados "Geležinis vilkas" vadu pulkininku Jonu Vytautu Žuku vyko į Vokietiją perimti jos dovanojamus šarvuotuosius transporterius M-113. Jie nemokamai perduodami Lietuvos kariuomenei pagal sutartį, pasirašytą š.m. kovo mėnesio pabaigoje Berlyne. Vieno naujo transporterio vertė - arti 1 mln. litų. Nenaui, ber gerai suremontuoti vokiečių šarvuočiai dovanojami be ginkluotės.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Didžiai Gerb. Prelatą dr. Praną Dauknį

Švenčiant savo 80-ąjį gimtadienį nuoširdžiai sveikiname, linkėdami geros sveikatos, ilgų, laimingų metų ir gausios Dievo palaimos.

Melbourno lietuvių Parapijos choras

Gerb. Prelatą dr. Praną Dauknį

Buvusį ilgametį ALKF-jos Dvasios vadą ir "Tėviškės Aidų" darbuotoją, švenčiantį savo 80-tąjį gimtadienį, sveikiname

ALKF-jos valdyba, "Tėviškės Aidų" redakcija, administracija, įgaliotiniai ir bendradarbiai

Melbournas

Metinis parapijos lankymas - kalėdojimas

Kun. E. Arnašius pramato, kad galės aplankyti Melbourno ir Geelongo parapijiečius bei visus lietuvius, norinčius kunigą savo namuose priimti. Lankymas vyks š.m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais (nuo Visų Šventųjų šventės iki Kalėdų). Gali būti, kad kai kurių žmonių dėl įvairių aplinkybių nėra jokiuose sąrašuose arba pasikeitę adresai. Visi suinteresuotieji prašome pranešti savo adresus ir telefono numerius Zigmui Augaičiui, tel. 9889 4721 arba Halinai Statkuvieni, tel. 9819 1434. Jiems galite pareikšti ir savo pageidavimus.

Parapijos Taryba

DĖMESIO MELBOURNO

LIETUVIAMS!

NEPRALEISKITE ĮDOMIOS

POPIETĖS!

Melbourno Lietuvių Bendruomenės valdyba kviečia melbourniškius atsilankyti į susirinkimą, kuris įvyks sekmadienį, **spalio 29 d. 1:30 val. p.p.**, Melbourno Lietuvių Namuose, Jubiliejinėje Salėje, išrinkti 10 atstovų į **ALB Krašto Tarybą**, kurios suvažiavimas įvyks gruodžio 28-30 dienomis Sydnejuje.

Pasibaigus rinkimams, visi dalyviai kviečiami susitikti ir išgirsti jauną ir energingą dr. Rimą Kėvalą iš Kauno. Jis yra vaikų ligų specialistas dabar dirbantis Karališkoje Vaikų Ligoninėje Melbourn. Šioje ligoninėje jis gilina savo specialybėje ir ypatingai domisi ligoninės administracine sistema. Savo įsigytomis žiniomis jis tikisi pasinaudoti Lietuvoje.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

Enciklopedijoje, daugelį metų redagavo skautiškąjį "Mūsų Vytį", iki 1980 m. vienas iš "Draugo" redaktorių. Kaip tarėjas dirbo Lietuvių bibliografijos tarnyboje, kartu su Al. Ružancovu paruošė Lietuvių tremties metų bibliografiją. Bet labiausiai velionis pasižymėjo savo kapitaliniais veikalais - keturi tomai "Mūsų Lietuva" ir septyni tomai "Lietuvos bažnyčios". Pastarasis darbas įvertintas ir popiežiaus Jono Pauliaus II autoriui skirtu medaliu už nuopelnus Kat. Bendrijai. Be gausybės rašto ir kūrybos darbų, velionis išėmė į

(Nukelta į 8-tą psl.)

ALFAS PRANEŠIMAS

ALFAS valdyba praneša ir kviečia visus Australijos lietuvių sporto klubus registruotis į 50-tąją Sporto šventę, kurį įvyks š.m. gruodžio mėnesį 27-31 dienomis Sydney.

50-tosios Sporto šventės šeiminkai bus S.L.S.K. "Kovas". Prašome visus sporto klubus laikytis Sporto švenčių statuto ir užsiregistruoti pagal paskelbtą datą.

Visiems klubams primename, kad klubai raštu praneša ALFAS valdybai, kuriose sporto šakose numato dalyvauti, ir šių raštų nuorašus pasiunčia šventę rengiančiam klubui neveliau kaip du mėnesius prieš šventę.

Primename visiems klubams, kad susimokėtų ALFAS valdybai trisdešimt dolerių metinį mokestį.

Iki malonaus pasimatymo 50-toje Sporto šventėje Sydney 2000.

ALFAS Valdyba
2000-10-10 Melburnas

Gražios sukaktuvės Hobarte

Teresė Kairienė piauna sukaktuvinį tortą

22 rugsėjo atšventėm ponios TKairienės 90 metų sukaktuves.

Garbingo amžiaus sulaukusi darbšti bendruomenės narė neapleisdavo bendruomenės susirinkimų. Tiktai šįmet, sveikatai blogėjant, jos nematė. Tačiau ji nebuvo pamiršta.

Būrys anūkių ir pro-anūkių suorganizavo pagerbti savo malonią senelę gimtadienio proga pačiam iškiliausiam restorane (Revolving restaurant, West Point Casino).

Kilusi iš Darbėnų, jau nuo jaunų dienų buvo tėvų pažadėta daug senesniai vyrui. Pasakius tėvams, kad su tuo "senu krienu" nesišenys, pabėgo į Klaipėdą, ir tokiu būdu "išsivadavo" nuo visų įsipareigojimų.

Linksmai, gražios išvaizdos ir kilnios širdies žemaitukei Klaipėdoje prašvito laimė jos gyvenime ne tik su kavalieriais, jų irgi netrūko, bet susirado būsimą vyrą a.a. Pilypą, kuris mirė 1966 metais.

Kaip paklusni duktė, nuvežė Pilypą parodyti tėvams. Jis jiems

labai patiko.

Tėvai mėgdavo kortom palašti, o Pilypas irgi mėgėjas buvo. O gal jiems pritrūko lošėjo? Vis dėlto palaimino jų ženatvę!

Hobart'e sunkiai dirbdami, įsikūrė gana gerai. Pasistatė net dvejus namus.

Nors mūsų maža bendruomenė nesugebėjo sukurti jokios labdaros organizacijos, jos ir nereikėjo. Kairių šeima, o ypač p.Teresė tą darbą atliko, nesigailėdama jėgų, sumanumo ir pinigų.

Įvairūs lietuviai "bušmanai", ne vienas su raudonuojančia nosim (nuo šnapso) atvažiuodavo pasidžiaugti civilizacija, rasdavo prieblogstį pas Kairius. Jeigu vietos nebuvo, tai pataisydavo lovą ant grindų ir be maisto ir lovos nepalikdavo nė vieną bėdon patekusį tautietį.

Tą ir paliudytų tie, kurių dauguma jau iškeliavo į amžinybę. Pagarba mūsų bendruomenės narei.

Endrius Jankus

PADĖKA

Dainininkas SIMAS (Vytautas Babravičius) sėkmingai koncertavo Adelaidėje, Melbourn, Canberoje, Sydnejuje ir Brisbanėje. Dalis koncertų pelno buvo skirti X Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui. Už tai Kongreso Komitetas jam širdingai dėkoja.

Didelė padėka ir tiems, kurie koordinavo SIMO koncertus. Tai Gaila Dundienė Adelaidėje, Alfa Olšauskas Canberoje, Viktoras Šlitteris ir Ona Kapočienė Sydnejuje ir Marija Kviklienė Brisbanėje. Ačiū Jums visiems už jūsų paramą ir visiems, kurie prisidėjo prie koncertų surengimo.

Taip pat noriu padėkoti tiems, kurie apnakvdino SIMA, būtent Romas Pocius, Rasa ir Edis Lipšiai, Rasa ir Mindaugas Mauragiai, Ona Kapočienė ir Marija ir Vincas Kvikliai. Ačiū Marijai Geštautienei ir Gražinai Pranauskienei už koncertų aprašymus spaudoje, ir Pauliui Jokubaičiui už interviu per radiją.

Be jūsų visų koncertai nebūtų įvykę. O koncertai tikrai pasisekė. Tą žinome iš žmonių malonių pasisakymų. Nemažai buvo parduota SIMO muzikos CD ir juostų.

Jaunimo Sąjunga SIMUI padėjo, padovanojant jam aborigenu meno pavyzdį.

Kongreso rengėjų vardu, Birutė Prašmutaitė

TOBIN BROTHERS
FUNERALS

LEADERS IN SERVICE AND CARE

100% AUSTRALIAN OWNED

Since 1934 Tobin Brothers Funerals has provided specialist funeral service to the Melbourne Catholic Community. Today this tradition of service continues at any of our 18 Melbourne Branches.

Head Office:

NORTH MELBOURNE

189 Boundary Road 9328 3999

MEMBER AFDA

Kad, ilgai gyvendamas, niekada nepasentum

Žmonės senatvę ir mėgsta, ir jos nekenčia; jie nori ilgai gyventi, bet niekada nepasenti.

Dabar žmonėse paplito vadinamieji "prieš pasenimą" vaistai, todėl gydytojai aiškinasi jų įtaką senėjimui. Senėjimas gali būti polinkis nusilpimui ar dalis gyvenimo ciklo. Siektinas tik nesusirištas su jokia negalia senėjimas.

Kai kurie gydytojai toliau senėjimą, patardami imti hormonus, papildomai gydytis, naudoti vitaminus ir mineralus, augalinį maistą - tai visur pripažintos nuo bet kokio ligištumo, senėjimo priemonės. Jų yra dar visuotinai nepripažintų - tai neištirti hormonai, didelė gausa vitaminų, jų ryjimas ir žolelėms gydymasis.

Abeji - tiek gydytojai, tiek pacientai, dabar aiškinasi prieš senėjimą gyduolių naudą ar neveiklą.

Kalba apie vaistus prieš senėjimą nėra tik dabartinė. Visados senoviškos istorijos ir pasakos kalba apie paslaptingus mišinius ir jaunatvės šaltinius, kaip nemirtingumo ir atsinaujinimo troškimą.

Dabar niekas nekalba apie nemirtingumą, bet atsinaujinimas ir suluošimo tolimesniai laikai atidėjimas yra pageidautinas.

Moderiniais laikais prieš senėjimą vaistai imta sieti su hormonų įtaka, ko ir dabar prisilaikoma. Normalūs - fiziologiniai kiekiai moterų estrogenų, vyrų testosteronų, ir pas abejus, augimo hormonų kiekis mažta su amžiumi. Toks trūkumas iki normalaus kiekio papildomas hormonais taip, kaip mašina benzinu.

Kas patartina pusamžei moteriai, kuri rūpinasi pasenimu ir teiraujasi, ar jai patartinos prieš pasenimą priemonės, kaip hormonai, antioksidantai, žolelės ir vitaminai, kad išvengtų chroniškų ligų?

Nors dabar niekas negali apsaugoti, pakeisti ar sulėtinti senatviškumą, bet tas dar nereiškia, kad nieko nėra rinkoje tuo reikalu. Pavyzdžiui, toks estrogenas - gal jis nelėtina senėjimo, bet tikrai yra vertingas kaip naudingų reiškinų suteikėjas.

Dabar, ir negalėdami paveikti pagrindinio senėjimo, mes galime sustriprinti žmogaus sveikatą. Negalėdami sulaukti mirtingumo, mes galime prailginti sveiką žmogaus amžių, jei ne tučtuojau, tai po keliasdešimt metų ateityje. O mes, lietuviai, daug kame gerumu išsiskirdami nuo kitų, galime sveikesniais ilgėliau gyventi, prisilaikydami mūsų tėvų - protėvių turėto doro gyvenimo ir nepamėgdžiodami įvairiopo nežmoniškumo, taip gausiai mus supančio.

BRONIUS KVIKLYS

(Atkelta iš 7-to psl.)

spėjo sukaupti vertingos archyvinės medžiagos, pvz. turėjo jis A.Smetonos iš Lietuvos atsivežtą dokumentinę medžiagą, Vydūno rankraščius, senosios JAV lietuvių išėivijos dokumentikos, Voldemaro laiškų Smetonai, Lietuvos monetų, pašto ženklų, banknotų, įvairių dokumentų, žymių Lietuvių autografų, nuotraukų ir kt. Velionis staiga mirė 1990 m. rugpjūčio 28 d.

Jis buvo ir "Tėviškės Aidų" nuolatinis bendradarbis.

Jonas ADOMAVIČIUS, M.D.

Tik pradėkim, dorai gyvenant, nekenkt sau, kitam ir aplinkai, vienas kitam talkindami, ypač dabar Lietuvoje vargšų neapleisdami, augaliniai mišdami ir įvairiopo nuodų vengdami, su pertraukomis nuolat darbuodamiesi.

Senėjimo sustabdymas - visų rūpestis

Nuo senovės prieš senėjimą vaistai glaudžiasi su hormonais ir tas šiandien taip yra moterims. Vis tik medicina pažengė dar ir toliau už hormonų - daug sužinota, kas vyksta kūno ląstelėse. Medicina galės ką nors atlikti prieš senėjimą, kai pasieks leistiną pusiausvyrą estrogeno su progesteronu ar estrogeno su testosteronu.

Hormonų reikšmę galima palyginti su automobiliu. Kai netenki benzino, reikia pripildyti tanką, kad vėl važiuotum. Galima išmatuoti hormonų kiekį ir sužinoti, kad ir čia jie išsekę, ir juos papildžius, žmogiška mašina vėl važiuos.

Bet ne viskas su žmogumi yra taip mechaniška, kaip su mašina. Mat su amžiumi sumažėjęs hormonų kiekis gali būti širdies apsauga. Kas naudinga 25 metų žmogui, gali būti fiziologiškai naudinga tik raumenims, o nenaudinga kapos metų sulaukusio širdžiai, bet kenksminga kraujospūdžiui.

Mes mėgstame manyti, kad

kūnui reikia kažkokio pripildymo iki tam tikro kiekio, bet hormonai tai neveikia. Kai kurie hormonai, pavyzdžiui, augimo hormonai, veikia cikliška - valandomis ir dienomis, o hormonas epinefritas veikia sekundėmis. Taip pat, kas yra gera vienam, gali būti negera kitam; vienam reikia tik pusės vitamino C kiekio, kiek kitam.

Hormonų gausos viršūnė yra 25 metų sulaukusio nuosavybė. Toks sveikas asmuo atsparus ligoms, gajus žaizdoms ir yra intymume pajėgiausias, atmintimi ir energija stipriausias.

Taip ir išrodo, kad žmonių siekis yra kapos metų sulaukusį gražinti į jo 25 metus. Bet tokio siekio mums nereikia: mes negalime iš šešiasdešimtmečio reikalauti pajėgumo, kokį turi 25-metis.

Senėjimą gali lyginti su liguistumu. Seni žmonės mieliau rizikuoja su gydymu. Jie nori ilgai gyventi, nepasendami, nori, kad jų mirtis būtų greita ir neskausminga. Bet tik 10 proc. amerikiečių, taigi ir lietuvių, miršta greit ir neskausmingai. Dauguma senų žmonių visur negaluoja chroniškais ligomis ir išmoksta prie jų prisitaikyti... Už tai visų mūsų tikslas yra, nuo mažens sveikai gyvenant, augaliniai mintant, be nuodų apsieinant ir per gerus darbus savo puikiausią nuotaiką užlaikant, sulaukti normalaus saulėlydžio - be chroniškų ligų pasenus akis užmerkti. Sėkmės!

"T.Ž."

Lietuva išduos kurdą Italijai

Lietuva išduos Italijai tarptautine narkotikų kontrabanda kaltinamą kurdų kilmės Švedijos piliētį Ali Ay.

Taip nusprendė Vilniaus apygardos teismas, išnagrinęs Generalinės prokuratūros prašymą. Teismas taip pat patenkino prokurorų prašymą pratęsti A.Ay suėmimą iki jo išdavimo Italijai.

A.Ay teismo posėdyje prieštaravo prokuratūros prašymui išduoti jį Italijai. Jis teigė, kad už nusikaltimus, už kuriuos jį prašo išduoti Italija, jis buvo nuteistas Švedijos teismo ir jau atliko bausmę. Ekstradicijai prieštaravo ir A.Ay gynėjas. Italijos vyriausybės prašymą išduoti A.Ay Lietuvos generalinė prokuratūra gavo prieš savaitę.

Italijos pareigūnai prašo išduoti A.Ay už narkotikų kontrabandą ir laikymą. A.Ay kaltinamas į Italiją įvežęs hašišo ir heroino. Už tai jis Italijoje yra už akių nuteistas kalėti 30 metų.

"Kategoriškai prieštarauju, kad būčiau išduotas Italijai", - teisme sakė A.Ay.

38 metų A.Ay rugpjūčio 11 dieną sulaukė Vilniaus oro uosto pasienio kontrolės punkto pareigūnai, kai gavo Interpolo Lietuvos biuro patvirtinimą, kad jo, kaip įtariamo narkotikų kontrabanda, terorizmo ir pinigų plovimu, ieško Turkijos policija. A.Ay už prekybą heroinu taip pat ieškojo Vokietija ir Olandija.

"L.r."

SKANDALŲ ŠLEIFAS - IR PO MIRTIES

Net ir po mirties politikus lydi skandalai. Mirusio Jungtinių Valstijų eksprezidento Richard Nixon vardas vėl nuskambėjo pasaulyje.

Pasirodžiusios buvusio prezidento biografijos autorius tvirtina, kad R. Nixon vartojo svaiginamuosius vaistus ir iki sąmonės netekimo talžė savo žmoną Patricia.

Knygos "Valdžios arogancijas" ("The Arrogance of Power) autorius Anthony Summers teigia, jog į viešumą išskėlė tuos faktus, kuriuos R.Nixon šalininkai stengėsi nuslėpti.

Anot A.Summers, R. Nixon išgyvendavo psichologines krizes, vartodavo nuotaiką keliačius psichotropinius preparatus ir mušdavo savo žmoną.

Buvusio prezidento R.Nixon artimieji šiuos teiginius pavadino visiška nesąmone.

Televizijos kompanijoje BBS dirbantis airis A. Summers mano kitaip. Šis žurnalistas taip pat yra parašęs eksprezidento J.Edgaro Hoover bei Holivudo žvaigždės Marilyn Monroe biografiją.

R.Nixon biografijoje autorius įvardija daugelį savo šaltinių. Tiesa, beveik visi jie tvirtino, jog informaciją apie R.Nixon gavo iš antrų lūpų.

Biografijoje "Valdžios arogancija" tvirtinama, kad R.Nixon vedybinį gyvenimą lydėjo fizinis smurtas bei nuolatiniai žmonos grasinimai skyrybomis.

Autorius cituoja žurnalistą Seymour Hersh, kuris tvirtina turįs įrodymų, kad kelios įstaigos yra užfiksavusios, jog ponias Nixon nuolat namuose patirdavo smurtą.

R.Nixono biografijoje teigiama, kad jis mušė savo žmoną ir vartojo svaiginamuosius vaistus. Reuters nuotr.

Kitas žurnalistas knygos tvirtina, kad 1962 metais pralaimėjęs Kalifornijos gubernatoriaus rinkimus R. Nixon taip sumušė žmoną, jog kitą dieną ji negalėjo pasirodyti visuomenėje. Po "Watergate" skandalo, privertusio jį atsistatydinti, R.Nixon neva taip pat sumušė Patricia savo namuose Kalifornijoje. Po šio įvykio P.Nixon turėjo gultis į ligononę. Jis mirė 1994-aisiais.

Eksprezidento biografas taip pat teigia, kad R.Nixon namuose būdavo tūkstančiai preparato "Dilantin" tablečių. Išgėręs šio vaisto R.Nixon esą kalbėdavo nerišliai, prarasdavo judesių koordinaciją, kas akimirksnį keisdavosi jo nuotaika. A.Summers teigia, jog šias žinias jam suteikė buvęs eksprezidento patarėjas John D.Ehrlichman.

AP,Reuters ir "L.r." inf

Apgaulinga vilionė

Kai kurios gėlės prisivilioja bites ne tik nektaru, bet ir tam tikromis ypatingomis cheminėmis medžiagomis.

Australijos valstybinio universiteto tyrinėtojai atrado augalų, kurie gamina chemines medžiagas, primenančias bičių patelių lyties feromonus. Todėl bičių patinėliai (tranai) stengiasi apvaisinti tą tariamą bitę, o iš tikrųjų gėlę, ir taip aplimpa jos žiedadulkėmis ir perneša jas nuo vieno augalo kitam.

Botanikos ir zoologijos katedros bendradarbis Florianas Schiestelis pasakojo apie kai kurias orchidėjas, kurios lyties feromonais privilioja apdulkinguosius. Tokių orchidėjų Europoje yra viena gentis, o Australijoje - net devynios.

Pasak F.Schiestelio, augalai gamina tiksliai tokius pat junginius kaip bičių feromonai. Bitėms iš to nebūna jokios naudos - gėlės paprasčiausiai parazituoja. Tiesa, bitės išmoksta atpažinti tokias gėles, todėl tranai tik retkarčiais mėgina jas apvaisinti.

"L.r."

Šiluma pabrangs

Rugpjūčio 16 d. Lietuvos vyriausybė nusprendė nemažinti už šilumos energiją gyventojų mokamo pridėtinės vertės mokesčio (PVM). Šiluma pabrangs, nes prasidėjus naujam sezonui, gyventojai už suvartotą šilumos energiją turės mokėti 18 proc. PVM. Iki šių metų pradžios gyventojams už suvartotą šilumą buvo kompensuojamas visas 18 proc. PVM., o nuo š.m. pradžios iki birželio 1-sios - 9 proc PVM. Sumžinus PVM, finansų ministerijos apskaičiavimais biudžetas netektų daugiau kaip 50 mln. litų.